

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Uitbreiding aviTwente
met een derde verbrandingslijn

29 oktober 2002

1281-54

ISBN 90-421-1055-4
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	2
3. BESLUITVORMING.....	2
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	3
4.1 Algemeen	3
4.2 De voorgenomen activiteit.....	3
4.3 Alternatieven.....	4
4.4 Nulalternatief.....	4
4.5 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	4
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	5
6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN.....	6
7. LEEMTEN IN INFORMATIE	6
8. EVALUATIEPROGRAMMA	7
9. VORM EN PRESENTATIE	7
10. SAMENVATTING VAN HET MER.....	7

1. INLEIDING

AviTwente B.V., dochteronderneming van Twence B.V., heeft het voornemen de bestaande afvalverbrandingsinstallatie op bedrijventerrein Twentekanaal (gemeente Enschede) uit te breiden met een derde lijn. De verwerkingscapaciteit van deze derde lijn zal 216.000 ton afval per jaar bedragen met een gemiddelde stookwaarde van 12 MJ/kg. Het afval bestaat uit bedrijfsafval, (grof) huishoudelijk afval, bouw- en sloopafval en daarmee vergelijkbaar afval. 42.000 ton van het afval zal bestaan uit de niet-herbruikbare hoogcalorische restfractie van de scheidingsinstallatie, die op het ogenblik in aanbouw is bij moederbedrijf Twence BV. 174.000 ton hoogcalorisch afval zal betrokken worden van ontdoeners en inzamelaars.

Bij brief van 20 augustus 2002 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) door de Provincie Overijssel in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport¹. De Provincie Overijssel is bevoegd gezag voor het afgeven van de Wm-vergunning en treedt op als coördinerend bevoegd gezag. Het Waterschap Regge en Dinkel is bevoegd gezag voor een eventuele Wvo-vergunning. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 29 augustus 2002².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Startnotitie geeft voor veel onderdelen aan wat in het MER aan de orde zal komen. De Commissie richt dit advies daarom op die onderwerpen die in het MER aanvulling of een andere aanpak behoeven dan in de Startnotitie. Voor alle niet-genoemde onderwerpen kan de in de Startnotitie voorgestelde aanpak richtlijn voor het MER zijn.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De hoofdpunten van dit advies zijn de volgende:

- Maak in het MER duidelijk wat de (procesmatige) samenhang is van de voorgenomen uitbreiding met de twee bestaande lijnen en de in aanbouw zijnde scheidingsinstallatie. Geef aan tot welke samenstelling van het door de nieuwe lijn te verwerken afval dit leidt en de variaties daarin. Geef een massabalans en stroomschema van de totale installatie met deze variaties.
- In het MER dient duidelijk te worden gemaakt in hoeverre bij de afweging van alternatieve technieken voor de thermische verwerking van afvalstoffen de milieuaspecten naast de economische en technische overwegingen zijn meegewogen. Blijkens de Startnotitie kiest aviTrente (als voorgenomen activiteit) voor een watergekoelde roosteroven als verwerkingstechniek. Als alternatief zal in het MER ook een wervelbedoven worden beschreven. Uit het MER van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) blijkt dat vanuit milieuopectiek een wervelbedoven door het hogere energierendement een lichte voorkeur geniet boven de roosteroven.
- Geef de varianten en de te hanteren criteria om te komen tot een optimalisatie van het energetisch rendement, met inbegrip van de mogelijkheden om de ingangsstromen te variëren op basis van de uitgangsstromen van de scheidingsinstallatie en rekening houdend met de reeds aanwezige verbrandingsinstallaties.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral gelezen wordt door besluitvormers en sprekers en verdient daarom bijzondere aandacht.

3. BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

In aansluiting op de informatie die in de Startnotitie reeds wordt gegeven over beleid en besluiten moet kort worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (grenswaarden emissies e.d.) gelden bij het voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven. Ook voor de afweging van de alternatieven dient te worden beschreven welke maatstaven (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid worden ontleend.

De Startnotitie geeft aan dat voor het voornemen een verklaring van geen bedenkingen van de Minister van VROM nodig zal zijn. Maak in het MER duidelijk om welke reden deze verklaring gevraagd zal moeten worden. Neem in het MER de informatie op die de Minister voor het afgeven van de verklaring van geen bedenkingen nodig zal hebben.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

4.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Bij elk alternatief moet worden aangegeven welke preventieve en mitigerende maatregelen worden getroffen.

4.2 De voorgenomen activiteit

Bij de voorgenomen activiteit wordt ervan uitgegaan dat 42.000 ton afval bestaat uit scheidingsresidu en dat het overige te verbranden afval elders uit de markt zal worden verkregen. Een deel van de huidige (hoogcalorische) AVI-input zal niet langer in de bestaande twee lijnen worden verwerkt, maar in de nieuwe derde lijn. Er zal derhalve een situatie ontstaan waarbij bij Twence binnenkomende afvalstromen afhankelijk van de samenstelling zullen worden toegewezen aan ofwel de huidige twee lijnen, aan de in aanbouw zijnde scheidingsinstallatie of direct aan de nieuw te bouwen lijn.

Beschrijf in het MER op welke wijze Twence om zal gaan met dit toewijzen van afvalstromen aan de verschillende verwerkingsopties. Geef hiertoe een schematisch overzicht van de verschillende opties en de onderlinge samenhang hiertussen. Maak duidelijk welke criteria gehanteerd zullen worden bij de toewijzing. Omschrijf daarnaast welke menging van afvalstromen plaats zal gaan vinden ten behoeve van het sturen van de stookwaarde van de derde lijn. Omschrijf in het kader hiervan ook nader de samenstelling en de stookwaarde van de afvalstromen die verbrand zullen gaan worden. Maak hierbij gebruik van stroomschema's en massabalansen.

De Startnotitie is summier over koelsystemen in het watercircuit. Zowel koeling door middel van luchtkoelers als door middel van een koeltoren wordt overwogen. Specificeer, indien van toepassing, de waterbehoefte en eventueel het type koeltoren. Ga in het MER bij beide varianten (luchtkoelers, koeltoren) in op de milieuaspecten (geluid, visuele hinder door condensatie).

Neem in het MER een uitgebreide beschrijving op van de toe te passen systemen voor reiniging van de rookgassen, alsmede voor de mogelijke alternatieven hiervoor, zoals het afvalwater vrije systeem dat nu wordt gebruikt in de andere twee lijnen. Geef in het MER weer welke milieucriteria bij de uiteindelijke afweging van alternatieven een rol spelen.

4.3 Alternatieven

De keuze van de alternatieven moet worden gemotiveerd. In het MER zijn vooral de milieuarargumenten voor deze keuze van belang. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht.

Scenario's uit het LAP

In het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) zijn twee alternatieven uitgewerkt voor het verbranden van brandbaar afval, te weten het zogenaamde PPF-scenario en het RDF-scenario. Deze alternatieven, waarbij een secundaire brandstof wordt opgewerkt, hebben in het LAP de voorkeur boven integraal verbranden. In de Startnotitie geeft de initiatiefnemer aan als alternatief voor het voorgestelde initiatief te gaan kijken naar voorbewerking tot RDF gevolgd door werfelbedverbranding. Tevens wordt aangegeven dat bij de uitwerking van alternatieven verdergaande voorscheiding zal worden beschouwd. Uit overleg met de initiatiefnemer is naar voren gekomen dat indien mogelijk uit afvalstromen reeds maximaal PPF wordt teruggewonnen in de scheidingsinstallatie. Verdergaande terugwinning van PPF lijkt volgens de initiatiefnemer niet realistisch. Onderbouw dit laatst aan de hand van een kwalitatieve argumentatie, aangevuld met gegevens die na het gereed komen van het MER van het LAP beschikbaar zijn gekomen.

Beschouw in het MER de bandbreedte in de samenstelling van het te verbranden afval (onder andere aandeel papier/plastic, manier waarop dit voorkomt, minimum- en maximumstookwaarde) en geef aan wat daar de gevolgen van zijn voor wat betreft de emissies naar de lucht, energetisch rendement en de kwaliteit van de reststoffen.

Warmtelevering

De Startnotitie geeft aan dat twee varianten ten aanzien van energiebenutting in het MER zullen worden uitgewerkt. Beschrijf in het MER aanvullend hierop tenminste één variant waarin warmtelevering vanuit de AVI plaatsvindt. Geef aan wie mogelijke afnemers van de warmte zijn en beschrijf kort welke externe (bestuurlijke, technische en/of andere) factoren mede bepalen of warmtelevering aan deze afnemers realiseerbaar is.

4.4 Nulalternatief

Passend binnen de doelstellingen van de initiatiefnemer is er geen reëel nulalternatief. Volstaan kan worden met het beschrijven van de huidige situatie plus de autonome ontwikkelingen.

4.5 Meest milieuvriendelijk alternatief

Onder de aanname dat voldaan wordt aan uitwerking van hierboven beschreven alternatieven en varianten, kan de in de Startnotitie beschreven methode, waarbij het meest milieuvriendelijke alternatief achteraf wordt samengesteld uit de qua milieueffecten optimale combinatie van alternatieven en varianten, worden gevolgd.

5. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten.

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang en mitigeerbaarheid;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- bij de beschrijving van de effecten dient rekening te worden gehouden met de aanwezige achtergrondwaarden en voorbelasting door andere bronnen;
- de beschrijving van de effecten dient te geschieden op een zodanige wijze dat toetsing aan grens- en streefwaarden mogelijk is;
- vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.

Neem de volgende, de Startnotitie aanvullende richtlijnen in acht:

Natuur en landschap

Beschrijf de visuele beïnvloeding die een eventuele koeltoren zal hebben.

Energie

Volgens de Startnotitie zullen de gunstige effecten van alternatieven op energieproductie worden beoordeeld. Geef in het MER concreet aan wat de verschillen zijn van de diverse varianten en alternatieven ten aanzien van de opwekking van energie. Betrek hierin naast de elektriciteitsopbrengst ook de energetische verdienste van mogelijke warmtelevering.

Geef van de voorgenomen activiteit en de alternatieven aan in hoeverre CO₂-uitstoot uit fossiele brandstoffen wordt vermeden.

Externe veiligheid

De Startnotitie geeft aan dat er risico's bestaan voor zakkings als gevolg van in de ondergrond aanwezige zoutholtes. Geef in het MER aan welke maatregelen worden getroffen om de gevolgen van zakkings te voorkomen of te beperken.

Bij waterkoeling door middel van een koeltoren dient te worden aangegeven welke maatregelen worden getroffen om condensatie van koeltorenpluimen tegen te gaan. Geef aan in hoeverre de koeltorenpluim bij extreme weeromstandigheden kan leiden tot gevaarlijke situaties op de nabijgelegen rijksweg A35.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit.

8. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

De Provincie Overijssel en het Waterschap Regge en Dinkel moeten bij hun besluiten aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat aviTweente B.V. in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

9. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

10. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma;
- belangrijke leemten in kennis.